

04.10.2021

Pormestari

Sisäministeriö
PL 26 (Kirkkokatu 12)
00023 Valtioneuvosto

110 §**Helsingin kaupungin lausunto koskien luonnosta hallituksen esitykseksi ulkomaalaislain muuttamisesta**

HEL 2021-009087 T 03 00 00

Päätös

Pormestari antoi sisäministeriölle seuraavan lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle hallituksen esitykseksi ulkomaalaislain muuttamisesta.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että kansainvälistä ja tilapäistä suojelua saavien henkilöiden perheenjäsenien osalta poistettaisiin turvattua toimeentuloa koskeva edellytys perheenjäsenen oleskeluluvan edellytyksenä tilanteissa, joissa perhe on muodostettu ennen perheenkokoajan Suomeen saapumista. Ulkomaalaislakia ehdotetaan muutettavaksi myös siten, että korostettaisiin lapsen edun toteutumista maahantulosäännösten kiertämistä koskevassa sääntelyssä kansainvälistä suojelua saavien alaikäisten perheenyhdistämistilanteissa. Lisäksi ehdotuksessa esitetään muutoksia lapsen alaikäisyyden määrittämistä perheenkokoamistilanteissa koskevaan sääntelyyn Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisun johdosta. Sisäministeriö on pyytänyt kiinnittämään lausunnossa erityistä huomiota maahantulosäännösten kiertämistä koskevaan kokonaisuuteen sekä lapsen edun toteutumisen varmistamiseen laajemmin.

Toimeentuloedellytys kansainvälistä tai tilapäistä suojelua saavan henkilön perheenjäsenen oleskeluluvan edellytyksenä

Helsingin kaupunki näkee positiivisena ulkomaalaislain muuttamisen siten, että kansainvälistä tai tilapäistä suojelua saavan henkilön perheenjäsenen oleskeluluvan edellytyksenä oleva toimeentuloedellytys poistetaan tilanteissa, joissa perhe on muodostettu ennen perheenkokoajan Suomeen saapumista. Helsingin kaupungin mukaan muutos edesauttaa kotoutumista, luo vakautta ja vahvistaa perheenkokoajina toimivien asemaa.

04.10.2021

Pormestari

Perheenyhdistämisen esteiden poistaminen lisää kansainvälistä tai tilapäistä suojelua saavien henkilöiden mahdollisuuksia perhe-elämään, mikä on myös Euroopan ihmisoikeussopimuksen 8 artiklan mukainen oikeus. Maahanmuuttolain 114 §:ssä tällä hetkellä voimassa olevasta kolmen kuukauden määräajasta luopumisen Helsingin kaupunki näkee positiivisena.

Lapsen edun toteutuminen kansainvälistä suojelua saavien alaikäisten perheenyhdistämistilanteissa

Hallituksen esityksessä todetaan, että perheenkokoajan ollessa kansainvälistä suojelua saava alaikäinen, voitaisiin oleskelulupa perhesiteen perusteella jättää myöntämättä maahantulosäännösten kiertämisen perusteella vain, jos perheenyhdistäminen Suomessa olisi lapsen edun vastaista. Helsingin kaupunki näkee hyvänä lapsen edun toteutumisen korostamisen maahantulosäännösten kiertämistä koskevassa sääntelyssä kansainvälistä suojelua saavien alaikäisten perheenyhdistämistilanteissa. Muutokset vahvistavat kansainvälistä suojelua saavien alaikäisten oikeuksia perhe-elämään. Merkityksellistä on myös lapsen edun ensisijaisuus alaikäisten perheenyhdistämistä koskevissa päätöksissä mukaan lukien tilanteet, joissa ei ole lapsen edun mukaista olla huoltajansa hoidettavana.

Positiivisena nähdään myös se, että alaikäisen kotimaasta tai asuinmaasta lähdön syytä ei arvioitaisi uudestaan perheenyhdistämismenettelyssä, koska nämä seikat on jo oikeudellisesti arvioitu ja ratkaistu kansainvälistä suojelua koskevassa menettelyssä.

Hallituksen esityksen mukaisesti ulkomaalaislain 36 § mukaan oleskelulupa perhesiteen perusteella voidaan jättää myöntämättä, jos on perusteltua aihetta epäillä perheenkokoajan saaneen oleskelulupansa maahantuloa tai maassa oleskelua koskevia säännöksiä kiertämällä antamalla vääriä tietoja henkilöllisyydestään tai perhesuhteistaan. Helsingin kaupunki haluaa edellä mainittuun viitaten nostaa esille monimuotoisten perheiden oikeudet ja niiden toteutumisen. Perhesuhteiden monimuotoisuus pitäisi huomioida perheenyhdistämisissä, jos se on lapsen edun mukaista ja toteuttaa lapsen etua.

Lapsen alaikäisyyden määrittäminen perheenyhdistämistä koskevissa tilanteissa

Hallituksen esityksessä ehdotetun muutoksen mukaan ratkaistaessa lapsen alaikäisyyttä, on otettava huomioon se päivämäärä, jolloin perheenyhdistämistä koskeva hakemus on jätetty. Helsingin kaupunki näkee erittäin kannatettavana muutokset, jotka koskevat lapsen alaikäisyyden määrittämistä kaikissa perheenkokoamistilanteissa, joissa on kyse oleskeluluvan myöntämisestä lapselle perhesiteen perusteella. Muutokset edistävät yhdenvertaisuuden toteutumista, kun hakemuksen

04.10.2021

Pormestari

---

käsittelyajan pituus ei vaikuta lapsen perheen yhdistämisen oikeuteen. Yhdenvertaisuus toteutuu tällöin kansallisella tasolla sekä EU:n jäsenvaltioiden välillä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Miia Koivu, erityissuunnittelija, puhelin: 310 34334
mii.koivu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Sisäministeriö

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa www.hel.fi 4.10.2021 ja asianosaista koskeva päätös on lähetetty 4.10.2021.

Pormestari

Pormestari

Helsingin kaupungin lausunto koskien luonnosta hallituksen esitykseksi ulkomaalaislain muuttamisesta

HEL 2021-009087 T 03 00 00

Päätösehdotus

Pormestari antoi sisäministeriölle seuraavan lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle hallituksen esitykseksi ulkomaalaislain muuttamisesta.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että kansainvälistä ja tilapäistä suojelua saavien henkilöiden perheenjäsenien osalta poistettaisiin turvattua toimeentuloa koskeva edellytys perheenjäsenen oleskeluluvan edellytyksenä tilanteissa, joissa perhe on muodostettu ennen perheenkokoajan Suomeen saapumista. Ulkomaalaislakia ehdotetaan muutettavaksi myös siten, että korostettaisiin lapsen edun toteutumista maahantulosäännösten kiertämistä koskevassa sääntelyssä kansainvälistä suojelua saavien alaikäisten perheenyhdistämistilanteissa. Lisäksi ehdotuksessa esitetään muutoksia lapsen alaikäisyyden määrittämistä perheenkokoamistilanteissa koskevaan sääntelyyn Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisun johdosta. Sisäministeriö on pyytänyt kiinnittämään lausunnossa erityistä huomiota maahantulosäännösten kiertämistä koskevaan kokonaisuuteen sekä lapsen edun toteutumisen varmistamiseen laajemmin.

Toimeentuloedellytys kansainvälistä tai tilapäistä suojelua saavan henkilön perheenjäsenen oleskeluluvan edellytyksenä

Helsingin kaupunki näkee positiivisena ulkomaalaislain muuttamisen siten, että kansainvälistä tai tilapäistä suojelua saavan henkilön perheenjäsenen oleskeluluvan edellytyksenä oleva toimeentuloedellytys poistetaan tilanteissa, joissa perhe on muodostettu ennen perheenkokoajan Suomeen saapumista. Helsingin kaupungin mukaan muutos edesauttaa kotoutumista, luo vakautta ja vahvistaa perheenkokoajina toimivien asemaa.

Perheenyhdistämisen esteiden poistaminen lisää kansainvälistä tai tilapäistä suojelua saavien henkilöiden mahdollisuuksia perhe-elämään, mikä on myös Euroopan ihmisoikeussopimuksen 8 artiklan mukainen oikeus. Maahanmuuttolain 114 §:ssä tällä hetkellä voimassa olevasta kolmen kuukauden määräajasta luopumisen Helsingin kaupunki näkee positiivisena.

Lapsen edun toteutuminen kansainvälistä suojelua saavien alaikäisten perheenyhdistämistilanteissa

Pormestari

Hallituksen esityksessä todetaan, että perheenkokoajan ollessa kansainvälistä suojelua saava alaikäinen, voitaisiin oleskelulupa perhesiteen perusteella jättää myöntämättä maahantulosäännösten kiertämisen perusteella vain, jos perheenyhdistäminen Suomessa olisi lapsen edun vastaista. Helsingin kaupunki näkee hyvänä lapsen edun toteutumisen korostamisen maahantulosäännösten kiertämistä koskevassa sääntelyssä kansainvälistä suojelua saavien alaikäisten perheenyhdistämistilanteissa. Muutokset vahvistavat kansainvälistä suojelua saavien alaikäisten oikeuksia perhe-elämään. Merkityksellistä on myös lapsen edun ensisijaisuus alaikäisten perheenyhdistämistä koskevissa päätöksissä mukaan lukien tilanteet, joissa ei ole lapsen edun mukaista olla huoltajansa hoidettavana.

Positiivisena nähdään myös se, että alaikäisen kotimaasta tai asuinmaasta lähdön syitä ei arvioitaisi uudestaan perheenyhdistämismenettelyssä, koska nämä seikat on jo oikeudellisesti arvioitu ja ratkaistu kansainvälistä suojelua koskevassa menettelyssä.

Hallituksen esityksen mukaisesti ulkomaalaislain 36 § mukaan oleskelulupa perhesiteen perusteella voidaan jättää myöntämättä, jos on perusteltua aihetta epäillä perheenkokoajan saaneen oleskelulupansa maahantuloa tai maassa oleskelua koskevia säännöksiä kiertämällä antamalla vääriä tietoja henkilöllisyydestään tai perhesuhteistaan. Helsingin kaupunki haluaa edellä mainittuun viitaten nostaa esille monimuotoisten perheiden oikeudet ja niiden toteutumisen. Perhesuhteiden monimuotoisuus pitäisi huomioida perheenyhdistämisissä, jos se on lapsen edun mukaista ja toteuttaa lapsen etua.

Lapsen alaikäisyyden määrittäminen perheenyhdistämistä koskevissa tilanteissa

Hallituksen esityksessä ehdotetun muutoksen mukaan ratkaistaessa lapsen alaikäisyyttä, on otettava huomioon se päivämäärä, jolloin perheenyhdistämistä koskeva hakemus on jätetty. Helsingin kaupunki näkee erittäin kannatettavana muutokset, jotka koskevat lapsen alaikäisyyden määrittämistä kaikissa perheenkokoamistilanteissa, joissa on kyse oleskeluluvan myöntämisestä lapselle perhesiteen perusteella. Muutokset edistävät yhdenvertaisuuden toteutumista, kun hakemuksen käsittelyajan pituus ei vaikuta lapsen perheenyhdistämisen oikeuteen. Yhdenvertaisuus toteutuu tällöin kansallisella tasolla sekä EU:n jäsenvaltioiden välillä.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Sisäministeriö pyytää Helsingin kaupungin lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi ulkomaalaislain muuttamisesta. Lausuntoa on pyy-

Pormestari

---

detty 24.9.2021 mennessä (saatu lisäaikaa lausunnolle 1.10.2021 saakka). Hallituksen esityksen tavoitteena on kansainvälistä ja tilapäistä suojelua saavien henkilöiden perustuslaissa ja kansainvälisissä sopimuksissa taatun perhe-elämän suojan ja lapsen edun toteutumisen edistäminen.

Helsingin kaupunki näkee hallituksen esityksen ulkomaalaislain muuttamisesta positiivisena. Ulkomaalaislakia on tiukennettu viime vuosina ja sillä on ollut kohtuuttomia seurannaisvaikutuksia Suomessa eläville ihmisille, joilla ei ole ollut mahdollisuutta pitkäkestoiseen perhe-elämän suunnitteluun, arjen ennakkointiin tai kotoutumiseen. Helsingin kaupunki kannattaa muutoksia, jotka vaikuttavat positiivisesti ihmisoikeuksien ja lasten oikeuksien toteutumiseen sekä lisäävät säännösten läpinäkyvyyttä ja vähentävät niiden tulkinnanvaraisuutta.

Sosiaali- ja terveystoimiala arvioi, että hallituksen esityksessä ehdotettujen muutosten myötä myönteisen perhesideperusteisen oleskelulupapäätöksen kielteisen päätöksen sijaan voisi jatkossa saada mahdollisesti yli 200 henkilöä vuodessa, mikäli hakemusmäärissä ei tapahdu merkittäviä muutoksia nykyiseen. Kyseessä on valtakunnallinen arvio, ja vain osa heistä tulisi Helsinkiin. Siten muutos nykytilanteeseen olisi pieni, eikä siitä koituisi suuria lisäkustannuksia kaupungille.

Helsingin kaupunki näkee ehdotetun lakimuutoksen positiivisena erityisesti perheenyhdistäjien työllisyyden ja yhteiskuntaan kiinnittymisen näkökulmasta, sillä tällä hetkellä perheenyhdistämisen vaikeus estää kotoutumiskoulutuksen tavoitteisiin pääsemistä, työllistymistä sekä heikentää perheenyhdistäjien hyvinvointia. Lisäksi Helsingin kaupunki toteaa, että mitä yhdenmukaisemmin ja yksityiskohtaisemmin lainsäädäntö noudattaa kansainvälisten sopimusten ohjaamaa tulkintaa ja tukee ihmisoikeusmyönteisiä ratkaisuja, sitä paremmin toteutuvat ihmisoikeudet ja lasten oikeudet, ja sitä paremmat kotoutumisen mahdollisuudet henkilöillä on.

Pyydetty lausunnot

Asiasta on pyydetty lausunto sosiaali- ja terveystoimialalta.

Hallintosäännön 9 luvun 1 pykälän 7 kohdan mukaan pormestari tekee esityksiä ja antaa kaupunginhallitukselta pyydettyjä lausuntoja sekä huolehtii näihin rinnastettavista muista tehtävistä, jollei asiaa sen periaatteellisen tai taloudellisen merkityksen johdosta ole saatettava kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Pormestari

Lisätiedot

Miia Koivu, erityissuunnittelija, puhelin: 310 34334
mii.koivu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Sisäministeriö

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

MUUTOKSENHAKUOHJEET

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10

Käyntiosoite: 00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Puhelinnumero: Pohjoisesplanadi 11-13
09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.